

Виходить  
ЩО ТИЖНЯ  
В ПЯТНИЦЮ.  
—  
Коштує річно  
4 корони.

# РУСКА РАДА

## НАРОДНА ГАЗЕТА

Адр. редакції:  
„Руска Рада“  
в Чернівцях  
улиця Петровича  
число 2.

Дмитро Макогон.

### Вставай народе!

Вставай народе, з сну буди ся!  
Доволі вже блукав ти брате в тьмі.  
Поглянь на себе, подиви ся  
На жизнь свою у вражому ярмі.

Вставай народе, в бій завзятий  
В імя сьвятої правди йди;  
Нехай дрожить з страху твій ворог клятий.  
Вставай народе, уставай в ряди!

Вставай народе! Правда за тобою!  
Стали невинно нею свою грудь.  
Спіши відважно на пробій до бою,  
Побіди над врагами певен будь!

### Новий Рік у Австрії.

У нашій державі поліпшило ся політичне положенє о стілько, що давний президент міністрів др. Кербер уступив. Через тото притихли трохи тоті великі політичні партії, що перше старали ся д-ра Кербера повалити. Через то, що др. Кербер хотів в чесько-німецькїм спорі йти серединою, то мали на него завзяток і німецькі загорільці і Чехи, а тепер они вдають задоволених і дожидають, що то їм доброго дасть новий президент міністрів бар. Гавч.

У новім міністерстві засідають ще й давні міністри, що були під др. Кербером. А до них покликав монарх бр. Білянда Райдта, що буде вести справи внутрішні (то є начальство над політичними урядами в державі) і д-ра Кляйна, що став управителем міністерства судівництва.

Бар. Гавч, від часу, як лиш его покликав цїсар на теперішній уряд, порозуміває ся із визначнійшими послами в справі бажань поодиноких народів і партій. Оттаку розмову мав він із нашим пос. Николаєм Васильком. Може вдасть ся тепер за нового президента міністрів завести лад і в нашій церкві і консисторії, аби вже раз покінчили ся ромунізаторські збитки.

Над справою церковною та й над цілим теперішнім нашим положенєм будуть радити довірочні збори визначнійших буковинських Русинів із поміж інтелігенції і селян в Чернівцях першого дня по Йорданї, дня 20 січня! На тих зборах зложать також послї справозданя із того, що робило ся в радї державній, а передовсім у нашім соймі. Послїдна сесия буковинського сойму поухвалювала—бачите— дуже важні і хосенні закони для селян. Та наш нарід, наше мужицтво буде з них мати належну користь лиш тоді, як буде тоті права добре знати а що найважнійше, як буде тримати ся єдности і згідною громадою боронити все і всюда своєї справи під проводом своїх щирх послів заступників.

Отсе най буде нашим спільним новорочним бажанєм. А підемо певно наперед до лїпшої долї — ще швидшою ходою як до тепер.

### Огляд памятных виборів до сойму краєвого 1904.

Куда ти знов збираєш ся? Чиж тобі не досить кожної неділеньки і свята по селах блукати? Тепер же будний четвер а ти вже знов готовиш ся! куда?

— От мовчи старенька! Довго вже не буду волочити ся. Та ще хочу власними очами дивитись на день свободи. Видиш небого. То таке: Завтра або „великдень“ або „успеніє“ руского народу на Буковині! Завтра день перших вольних виборів!

„Щем з роду таке не чула“.

— Так так старенька! Ти таке не чула а я хоть чув та знов не бачив. Бо руский нарід від коли перестав своїх колишних гетьманів вибирати вже довгі віки немав вольної волі хоть би своїх послів вибирати, як би серце і розум бажали. Все йшло чужим розказом! Завтра по довгих віках перший день свободи.

„Та бо ти вже цілу зиму, цілу весну і тепер літом ходиш по якихось виборах“.

— Жаль мені тебе, старенька! Ти отсих памятных хвиль, які ще нас захопили не в силі вже розуміти. Не сеї зими, весни і сего літа, але вже чотирнацять літ приготовлювали наші послы нарід на отсей памятний завтрішний день. Зимою й весною складав пос. Пігуляк в кождім селі загальний рахунок з тої приготовляючої роботи, а тепер літом переводив правибори для завтрішного дня. От тудя ходив і я приглядати ся отій его важкій роботі.

Чую, що спросив посол всіх своїх виборців сьогодні на вечер до Кіцманя. Іду і я тудя, старенька. Благослови, небого,

та моли Господа о его щедроту на завтрішний день.

„Та я не гніваю ся, старенький. Іди най Бог провадить“!

Я вийшов на вулицю, з вулиці на гостинець. День прегарний клонив ся вже до вечеру. Як я прибув до міста біла сема година. Я звернув на вулицю, куда фіри звертали з виборцями. Заїзджають на широке подвіре. Посол Пігуляк стоїть серед подвіря та витає прибуваючих виборців. Коло осьмої години на подвірю вже заметушило ся. Я став з боку, вважаю пильно що діє ся. На всіх тварах повага та якийсь дожидаючий вираз.

Стало вже густо. Виджу трох панотців, повно учителів, кілька шляхти а найбільше такі мужиків хліборобів. Всі зближають ся до ново прибуваючих, обступають і витають їх.

Знов загуркотів візок, звертає в подвіре. На возі лежить чоловік. Всі звернули свої очі на той віз. Приступає кілька людей і здоймають обережно немічного. Два сильні мужчини тримають его по під пахи. Посол Пігуляк підходить до них й питає ся, що стало ся? Люди вповідають, що се виборець з Іванківців, Василь Кривенчук Мартинів. Кажуть, що Кривенчук зозив каміне. Тяжкий камінь вихопив ся, розторощив ногу. Він лежить вже зверх тижня. Прийшли до него сьогодні

Гр. Лев Толстой.

## Бесіда лїнєвих людєй.

Зібрались раз в богатім домі гості. І так трафіло ся, що розпочала ся поважна бесіда про жите.

Говорили про неприємних і про присутних і немогли найти ні одного чоловіка, вдоволеного своїм житєм.

Не тільки, що ніхто не міг похвалити ся щастем, але не було навіть і одного чоловіка, котрий би думав, що живе так, як повинен християнин жити. Всі признались, що живуть звичайним житєм, лиш в грижах о собі і о своїй родині, а ніхто не думає о ближнім а вже тим менше о Бозі.

Так говорили гості між собою і всі були одної думки, що вони самі винні

своєму безбожному і не християнському житю.

— І чомуж ми так живемо, — закричав молодець, — чомуж робимо то, що самі не одобряємо? Чи ж ми не в силі змінити своє жите? Ми самі признаємо, що нас нищить наша розкіш, наше зацяцькане, богатство, а головнє наша гордість, і те, що ми відділяємо себе від братів. Щоби стати богатим паном, мусимо відобрати собі все, що дає чоловікови радість життя, ми нудимо ся по містах, зацяцькуємо себе, тратимо своє здоровля і вмираємо, помимо всіх розривок, з скуки нудьги і з жалуваня, що жите наше не таке, яке воно має бути.

Чомуж жити нам так, чомуж нищити нам так своє жите, все те добре, що дано від Бога? Не хочу жити по передньому.

товариші виборці з Іванківців прашати ся, бо йдуть до виборів, до Кіцманя. Кажуть: „Йдемо до виборів, тобі годі з нами“. „Ні не лишу ся“, каже Кривенчук „беріть мене з собою, я мушу свій голос віддати“! Уперся, мусіли его брати лігма на віз і ось привезла сюда.

Кривенчук чоловік старший, троха волосся вкруг широкої лисини і вуси білі, як молоко. Люди обступили. Стало тихо. Посол Пігуляк приступає до немічного і цілює его в чоло. Кривенчук впилив свої очі в посла, потім звернув їх просто себе десь в порожнечу, а гадками пірнув в своє нутро. Твар якась загадочна, хоть спокійна, то повита якимось глибоким внутрішнім зворушенням. Обличчя не плаче, нема того виразу, але з очей поплили слюзи перлина за перлиною. Посол Пігуляк закрив свої очі рукою, люди засторопілі не плачуть, лиш тихо хлипають.

Посол розпорядив, щоби немічному прилагодили відповідну постіль.

Тим часом над'їзджають ще вози з виборцями. Рахують голоси. Має голосувати сто виборців, треба конечно поверх п'ятьдесять голосів, ще нема кілько, хоть подвіре вже густо заповнене. Зібрані гуторять між собою громадками півшепотом. Настрій трівожно-дожидачий. Передні глядять нетерпеливо на отверту браму від подвіря, ще лиш кількох голосів недостає.

Покину свою науку, — вона прецінь приведе мене до нічого иньшого, як до сего тяжкого життя, на яке ми всі тепер скаржимо ся. Зречу ся свого маєтку, піду на село і буду жити з бідними; буду з ними працювати, научусь робити руками і, коли здасть ся бідним моє образование, буду і їх ним наділяти, але не в школах і не книжками, а прямо живучи з ними по братерски.

— Так є, я так постановив собі, — сказав він і глянув питаючи на свого тата, що також тут був.

— Твій намір добрий, — сказав отець, — але легко мислений і не обдуманий. Тобі здасть ся тому все легким, бо ти не знаєш життя. Чи мало чого здає ся нам добрим. Але річ в тім, що виконане того доброго буває часто дуже трудним і не

Загуркотів знов віз дорогою, навертає в браму, всі очима глядять тудя з напруженем. Раптом хвилює провалом голосний радісний гомін. „Слава, слава! П'ятьдесять і п'ять виборців! Наша перемога!“ Загальне оживлене. Веселий рух, охоча метушня. Перебігають кличі цілим подвірем, „п'ятьдесять й п'ять, п'ятьдесять й п'ять наших!“ Гамір змагає ся. Свіжі радісні кличі від брами: „Шістьдесять наших! Слава, слава! Най гинуть вороги!“

Накривають в стодолі до вечері. Вже близько десятої години. Візджає фіякер з послом Васильком із Заставної. Вповідає посол, що там вибори запевнені, лишив там зібраних виборців числом по верховини та приїхав сюда наочно перекопати ся, як тут справа стоїть.

Засїв нарід за столами.

Встає Пігуляк і витає зібраних. Каже, що по кількохлітній тяжкій неволі, отсе перший проблеск світла на нашій захмареній небосклоні, проблеск волі руского народу. Завтрішний день, се великдень на Буковинській Руси-Україні, се початок нової доби, се історично-пам'ятна хвиля. Добившись завтрішньої пам'ятної хвилі, скидає руский нарід вікові кайдани неволі з себе і перебирає свою долю в свої руки, стає дійсно вольним народом. На отсю хвилю йшла довголітна невсипуща праця провідників народу. Підчас

поєдинчим. Трудно йти добре вбитою дорогою, а ще трудніше починати новий шлях. Бо починають хіба лиш люди, що зовсім дозріли і владіють всім тим, що людям доступне. Шлях нового життя здає ся тобі тому легким, що ти ще не розумієш життя. Все те легкодушність і гордість молодости. Ми, старі люди, на те конечні, щоби гамувати ваші пориви і виховувати вас своєю наукою, а ви молоді повинні нас слухати, щоб малисьте якийсь хосен з нашої науки. Твоє трудяще життя ще на переді, тепер ти ростеш і розвиваєш ся. Учи ся, образуй ся зовсім, стань на свої ноги, май свої тверді переконання і тоді зачинай нове життя, коли почуваш до того в собі силу. Але тепер маєш слухати тих, що поучають тебе для твого добра, а не відкривати нові шляхи життя.

правиборів і послі, аж по теперішню хвилю виявив нарід тільки сьвідомости, тільки пожертвованя а місцями справдішного геройства, що можна тепер спокійно і сьміло глядіти в будучність.

На отаку хвилю, як отсе ми єї тепер дожили і єї творимо, казав посол, складають ся покоління. Не кождому поколінню щастить ся дожити такої великої доби. Імя кожного з нас, як єм отут зібрані, буде історія вічно споминати як ктиторів свободи Буковинської Руси і їх благословити, подібно, як почитують ктиторів дому Божого в церкві. На нас глядить сьогодні ціла велика поневолена Русь.

Здоймаю пугар мій на здорове і незабутню память всіх тут зібраних борців за волю свого народу, та складаю низький поклін усім в ру и отого страдаючого товариша котрого болі розторощеної ноги нестримали дома, щоби не віддати завтра свій голос там, де буде нарід основувати свою кращу будучність. Пігуляк поскорив до сидячого Кривенчука, що не годен був зі своєю розтовченою ногою встати, і поцілював его в чоло.

Настрій в цілім зібраню поважний і сьвяточний, відповідний до ваги і значіння цілої дії.

Поплило ще кілька бесід із уст учасників, з котрих найзамітнійше було, що сказав виборець Рожка із Єриківців. „Не

знаю чи з усіх товаришів виборців хто ще такої муки до сьогодні зазнав, як я від своєї громади. Відколи мене вибрали за виборця, то не минув ще ні один вечер, ні один ранок, щоби не з'явили ся в мене люди та не спитали: як н о ч у в а в, як д н у в а в я! Від дня вибору я живу під неустанним дозором. Я невірний з ким небудь заговорити. „А хто був у тебе, що говорив з тобою.“ Так йде день за днем. Як мене випроваджали сюда, то наказували: „пам'ятай на кого маєш твій голос віддати. Не даш на Пігуляка, то зараз з Кіцманя махай за московску границу! А коли зважиш ся вертати до дому, то зроби з собою порядок в корчах по дорозі, аби ми тут тебе не мусіли підтягати на крак!“ Я щиро подякую Господови, коли мені дозволить завтрішної днини дожити і громадою на мене вложений обов'язок сповнити!“

По півночі відїхав посол Василько назад до Заставної, а тут де хто міг склонив свою голову, троха пропочати.

*(Дальше буде).*

## Від „Селяньської каси“.

В р. 1905 можна через „Селяньську касу“ замовляти з Ради культури краюї

Молодець замовк, а старші були з тим згідні, що сказав батько.

— Ви справедливі, — звернув ся до батька молодця чоловік жонатий, в середнім віку. — Правда, — сказав він, — що молодець не має досьвідів життя, може схибити, коли вишукує нового шляху життя і его постанова не може бути твердою; але ми прецінь всі в тім згідні, що наше жите противить ся нашій совісти і не дає нам щастя. Тому мусимо признати, що жаданє, вийти з сего життя, справедливе.

Молодець може уважати свої уяви розумовим виводом, але я не молодець і скажу вам про себе: чуючи бесіду сьогоднішнього вечера, прийшла і мені та сама гадка до голови. Се жите яке я веду,

очевидно не може мені дати ні супокоею совісти, ні добра. Се доказують мені і досьвіди і розум. І чогож я чекаю? Тручаеш від сьогодні до завтра — лиш для родини, а на кінець виходить, що ні родина ні я не живемо по Божому, а все більше і більше омотуємо ся гріхами. Робиш для родини, а родині все таки не ліпше, бо що робиш для неї, то не добре. І тому думаю я часто, чи не ліпше булоб' колиб я змінив ціле своє жите і зробив так, як сказав той молодий чоловік, — іменно перестав журити ся жінкою і дітьми, а дбав лиш о душу. Не дурно і св. Павло каже: „жонатий дбає про жінку, а не жонатий про Бога“.

Не встиг жонатий се договорити, як накинулись на него всі присутні женьщини і его жінка.

всякого рода насіння, як збіжжя, конюшину, травку, кукурудзи, лен, бураки, огороднину, і взагалі всяке потрібне в господарстві насіння. Рада культури краюї закупає на гурт і продає господарям таньше, ніж вона сама купує і покриває решту із краєвих та державних заможог. Окрім того платить вона лишень половину звичайного фрахту (перевозового) на желізницях, через що насіння виходить богато таньше ніж як би его купувати де инде. Ми звертаємо ще увагу й на те, що люди, які на тім розуміють ся, кажуть, що кукурудзи з р. 1904 не добрі на насіння. Тому треба брати кукурудзи з попередних років. Треба пам'ятати і то, що рада культури краюї купує насіння там, де воно є найліпше і найтаньше. Нехай отже люди не дають ся баламутити ріжним п'явкам, що з них хотять жити та розповідають ба се, ба таке, лишень, аби люди купували в них, а не там, де добре. Як же треба замовляти? Робить ся так: члени каси, читальні, або Січи або всі до купи разом списують ся, кільки хто і якого насіння ему потрібно. Можна брати до спілки також таких, що не є ще членами наших товариств. Вони будуть таким чином видіти користь із громадської злуки і попристають до товариств. — Через „Селянську касу“ можна також замовляти кукурудзи на їду, але треба виразно сказати, що то на їду. На се треба

так само збирати ся гуртом і нехай також каса або товариство замовляють. Чим скорше замовлення прийдуть, тим таньше можна буде закупити. Бо ціна чим дальше, то все стає виспа. Нехай люди будуть того певні, що таньше, як через „Селянську касу“ вони нігде не дістануть. Бо ми ручимо за ретельну вагу і за добру якість.

Нехай отже не вірять ріжним підшептам, що хотять людей впровадити в блуд. Кукурудзи можна замовляти лиш цілими вагонами (100 міхів по 1 кілі.)

## Із Січового руху.

*Із Боянчука.*

Дня 10. с. м. н. с. 1905 о 8. годині рано вибух у господаря Василя Мельничука з несподіваної причини огонь. Він розложив ся разом у цілій хаті із середини, так що не мож було уже обривати цілком тої хати, та на округ неї в віддаленю яких 5 кроків були будинки з хлібом і худобою, і цілий ряд сусідських хат і будинків, так що полонінь обсіпала ті будинки. На огневий алярм сурмача прибігли в сю мить наші „Січовики“ з сикавкою громадською і взяли ся зараз до праці. Одні виносили збіжжя, посудини і все що було в хаті на двір, другі випускали

— Про се було передше думати, — сказала одна з старших женьщин.

— Взавись ярем, то й тягни! Так кождий скаже, „хочу спасати ся“, коли покаже ся, що ему трудно виховувати і кормити родину. Се обмана і підлість. Ні, чоловік мусить вміти жити і з родиною по Божому. Самому легко спасати ся. І, що головне, хто поступить так, значить, поступить проти науки Христової. Бог казав любити других, а для Бога хочете сим других оскорбляти? Ні, жонатий, має свої певні обовязки і він не сьміє їх мало-важити. Щось иньше, коли родина вже поставлена на ноги. Тоді робіть для себе, як самі собі хочете, а сили вживати проти родини ніхто не має права.

Але жонатий не годив ся з сим. Він сказав: Я не хочу покидати родину. Я

тільки кажу, що родину і дітей не треба виховувати по звичаю теперішньому, не треба вести їх до того, щоби вони вчили ся жити для своєї роскоші, як ми ось говорили, — а треба виховувати їх так, щоби вони з-замолodu при звичаювались до нужди, роботи, помочі людям і, головно, до братерського життя зі всіми. А для сего треба зречи ся паньства і богацтва.

— Не треба других мучити, поки сам не по Божому жиєш, — з запалом сказала на то его жінка. — Ти сам жив з замолodu, як тобі подобалось, чомуж хочеш тепер мучити своїх дітей і родину? Чекай, виростуть в спокою, а потім, що схотять, то й самі зроблять, але не ти заставляй їх до сего.

Жонатий замовк, бо присутний старий чоловік обстав за ним.

з стайні худобу і стерегли, щоби хто на дворі не крав річи, а иньші взяли ся завзято до ратованя хати і будинків. І так вдало ся нашим „Січовикам“ зльокалізувати огонь, бо тільки верх хати згорів, а стіни, під з дощок, вікна, двері і все добро Мельничука остало цілком не пошкоджене.

*Присутний.*

*В Станівцях долішних п. Ч.*

В долішнім куті, або ліпше сказавши в самім центрі того містечка заснував ся новий січовий кіш, а перші головні збори відбули ся дня 1. лат. січня 1905 на громадській толоці коло Коченого млина.

Хоть мороз тиснув немилосердно, а сильний вітер замітав снігом дороги та прошивав ся і скрізь найгустішу одежину до самого тіла, то вірні сини Руса України не зважали ні нащо а прибули до своїх братів, щоби їх серця загріти і показати ворогам, що єдність царює межі нашими Січами. Так прибули „Січ“ із Волоки, „Січ“ Станівська із під Вівоза і „Січ“ із Барбівців, котрих витаво грімкими вистрілами із моздзирів. Окрім Січей прибуло на то сьвято з поблизьких околиць еще дуже много гостей так з інтелігенції, як і з селян. В павільоні з дощок зробленім, смерічками обтиканім та ко-

верцями оббитім, не могли ся змістити всі гості, тож много народу стояло на дворі і хоть їм докучав зимний вітер то всі чекали аж до кінця зборів. — Збори отворив тимчасовий кошовий Нестор Данчул учитель з Волоки. Він привитавши сердечними словами всіх зібраних, пояснив значіне і вагу зборів і щиро дякував так Січам як і всім гостям, котрі з любви до своїх братів і до січової справи, прибули в таку студінь і з нараженням свого здоровя звеличали наші збори. По тім запропонував він, щоби вибрати січового батька для дальшого провадження зборів. На внесене пана надучителя Партенія Данчула вибрано пана над'учителя Василя Гишку з Калинівців січовим батьком, котрий занявши своє місце подякував зборам за довіре і честь і запросив паню Данчулову жену п. над'учит. з Волоки на січову матку. На писарів покликав панів уч. Нестора Газду і Александра Перча.

Статути поясняв канд. прав пан Володимір Данчул поучаючи зібраних о значіню і о ціли сего товариства, заохочував січовиків до єдности і незломної відваги, ставив їм много наглядних примірів і закінчив словами Тараса Шевченка, котрий казав: „боріте ся, а поборете!“ По сїм слідував вибір старшини. Вибрані зістали: Нестор Данчул кошовим, Николай Руснак осаулом, Митро Галчук писарем, Кость

— Припустім, — сказав він, — що жонатий чоловік, який вже при звичаїв свою родину до достатків, не сьміє нараз відібрати від неї все те. Правда, що, коли вже зачало ся виховане дітий, то ліпше і скінчити єго, ніж все перервати. Тим більше, що дорослі діти самі виберуть собі дорогу, яку вважати будуть найліпшою. Я згоджую ся, що жонатому чоловікови трудно і майже неможливо без гріха змінити своє жите. Ось нам, старим, приказав се і Бог. Я за себе скажу: Я жию тепер без жадних обовязків, жию, по правді сказавши, лише для свого живота: їм, пю, відпочиваю, так що вже мені самому і гидко і яковось. Час мені вже покинути таке жите, роздати весь свій маєток і хоч перед смертю пожити так, як Бог приказав, по християнськи.

Не згодили ся з стариком. Тут була єго кривнячна і кума, в котрої він всіх дітий до хресту тримав і давав по дарункови, і єго син. Всі закидували єму.

— Ні, — сказав син, — ви наробились в своїм житю, вам треба відпочити, а не мучити ся. Прожилисьте 60 років з своїми привичками, то і не треба відривати ся від них. Лиш дурно будете себе мучити.

— Так, так, — потвердила кривнячка, — будете в нужді та біді, будете воркотіти та наробите ще більше гріхів. А Бог милосердний, прощає всім грішникам, а вам не простив би, такому доброму дідови?

— І на щож нам сего? — Відізвав ся другий старик, ровесник першому. —

Іуля касиером, Івон Мельничук учителем, Митро Вішиван, Митро Руснак, Григорій Яцко і Михайло Шевчук четарями, Тодер Собко сурмачем а Тодер Яцко хорунжим. По виборі старшини слідувало сьвяточне вручене відзнак і прапора, при чім січовий батько короткими но ядерними словами промовив о значінк прапора.

Наступили повитаня нового коша.

Насамперед вступив нововибраний кошовий Нестор Данчул і витав нову Січ в імени Воліцкої Січи, де він также є кошовим; по тім витали: пан над'учитель Партеній Данчул в імени Станівської філії товариства „Руска Школа“, пан кошовий Нестор Фрундза в імени Січи з під Вивоза, пан канд. прав Володимір Данчул яко представитель акад. тов. „Союз“ в Чернівцях і пан Нестор Данчул на бажане осаули Барбівської Січи в імени тої Січи. — Батько січовий подякувавши еще раз сердечними словами всім присутнім заключив збори, а кошовий нової Січи Нестор Данчул зазначивши, що товариства Січи мають много і всіляких ворогів-противників а основується тільки завдяки прав затверджених Цісарем, взиває всіх присутніх на трикратний оклик „Многая літа“ в честь найяснішого нашого монарха Франца Йосифа І., що всі з одушевленем сповнили. По відспіваню пісней

Мені з тобою вже й так хіба ще два-три дни жити. І на що нам се зачинати?

— Що за чудо? — сказав один із гостей, що до тепер мовчав. — Що за чудо! Всі говоримо, що добре по Божому жити і що жиемо зле, мучимо ся і духом і тілом, а коли діло дійшло до кінця, виходить, що дітий корінувати не вільно, а треба виховувати їх не по Божому, але по старому. Молоді не сьміють виходити з під опіки родичів, але мусять жити не по Божому, по старому. Жонатому не вільно змінити жите жінки і дітий, але треба жити не по Божому, по старому. А старим якось не того зачинати, вони і не привикли, і їм всего ще два-три дни жити. Виходить, що жити добре ніхто не сьміє, лиш говорити можна.

„Гей там на горі Січ іде“ та „Ще не вмерла Україна“ розійшли ся гості по домах всі задоволені і духом підняті, хотя студінь їм так надоїла. Січовики нової Січи випровадивши своїх братів січовиків стороньських еще кавальчик дороги вернулись й вони домів з радістним серцем і усміхом задоволення. *Гість.*

## В і й н а.

Стало ся то, що вже безсторонні люди заздалегідь заповідали: Порт Артура впає у руки Японців. Лише російські загорілці, що хотіли держати нарід у неправді і всі кирильники, що живлять ся російськими рубликами, все гороїжили ся, що Порту Артура не можна здобути.

Із здобутем Порту Артура, із забранем російської залоги до неволі — завдала Японія Росії дуже важкий удар. Тепер стратила Росія тоту повагу, що мала давно у азійських народів. Но що більше, Японці заволоділи тепер неподільно півостровом Ляодун і стаули сильною ногою в Манджурії, бо маючи в своїх руках Порт Артура мають добру захорону і для своїх війск сухопутних і для фльоти.

Не маючи ніяких виглядів на ратунок мусів ген. Штессель подумати о капітуляції. В неділю рано скликав він генералів і офіцирів на воєнну раду і заявив їм, що після тайної інструкції царя в виду неможливого дальшого опору рішив ся піддати ся. По сих словах настала глибока тишина, старші офіцири заплакали. Ген. Штессель представив відтак головний начерк проекту крпітуляції. В неділю по полудни о 4 год. вислав Штессель хорунжого Малченка до ген. Ногі з письмом, в котрім предложив ему услівя капітуляції. Ногі був під ту пору в Дальнім і звідтам вислав зараз телеграму до японського цісаря до Токію, а звідтам ще в ночи наспіла відповідь, уповажняюча до заключеня капітуляції. Рано в понеділок зібрала ся японська воєнна рада і визначено повновластників до веденя переговорів. В полудне зібрали ся ті повновластники на спільну нараду з російськими і остаточно

о 10 год. вечером підписано капітуляцію, в якій знаходяться між иньшими отсі усливья.

Всі вояки, моряки і охотники як також правительственні урядники, котрі належать до портартурскої залоги, дістають ся в неволю.

Всі форти, батерії, кораблі военні і иньші кораблі та лоди, муніция, коні, цілий материял военний, всі правительственні будинки, як також всі предмети, що єуть власностию правительства, переходять в посідане японської армії.

Всяка зброя, разом з тою, яку люди носять при собі, муніция, материяли военні, правительственні будинки, кораблі военні і иньші зі всім тим, що в них, з виїмкою приватної власности, мають бути полишені на своїм дотеперішнім місци, а комісарі армії російської і японської порішати що до способу їх віддання.

В виду хороброго опору, який армія російська ставила армії японській, позваляє ся офіцерам армії російської і фльоти а також урядникам армії і фльоти задержати біле оружје і власність приватну, о скільки она їм до їх життя безпосередно потрібна, і забрати з собою. Наведені повисше офіцери, урядники і охотники, котрі обовязують ся на письмі, що до кінця війни не будуть воювати против Японців, ані не зроблять нічого, що було би против інтересу Японців, одержать позволенє вернути до вітчизни. Кождому офіцерови сухопутної армії і маринарки позваляє ся забрати з собою одного слугу, котрий мусить так само на письмі обовязати ся словом честі, що не буде брати участи у війні, а тоді буде пущений на волю.

Корпус санітарний і дозорців хорих, належачих до армії і фльоти російської задержать Японці доти, доки услуги їх будуть потрібні до доглядання хорих, ранених і плінників. В тім часі російський корпус санітарний і дозорці хорих будуть позіставати під управою японського корпуса санітарного і японських дозорців.

Тепер вже Росіяни пустили Порт Артур. Одні офіцери скористали з того, що можуть вернути до Росії давши слово, що не будуть більше воювати з Японцями, а другі пішли таки з простими вояками до неволі.

Японці вже заняли твердиню і заходять ся около єї укріплення і направи зруйнованих російських кораблів.

## Д о п и с и.

*Із Станівців дол. — Вивіз.*

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Станівцях дол. в куті села „Вивіз“, відбули ся 25. грудня 1904. р. в домі Михайла Гальчука. На збори прибули майже всі члени і много молодіжи. Збори отворив Михайло Гальчук і привітав присутних щирими словами. Потім забрав слово учитель Нестор Фрундза, говорив про хосен читальні і заохочував членів до дальшої праці, бо тільки праця веде до щастя. Щоби ми діяли без читальні? Де би ми зійшлись доброго слова учити? Читальня єдина гуртує нас до купи і уможливає нам в єдности просвіту воздобути. — До нового виділу увійшли: Михайло Гальчук, Тодор Харина, Нестор Фрундза, Олекса Малайко, Івон Чокорлян, Николай Харина, Тодор Вишиван, Івон Гуцул, Семен Вишиван і Іван Пенюк. — Наша читальня має 130 членів. Приходу було 38 К. 26 сот. розходу 12 К. 64 сот. До тепер ми потягали тільки „Руску Раду“, а тепер урадили потягати ще із'одно. На внесок Івана Білика врадили збори заснувати руский sklep і займаємо ся тепер сею справою. — При кінці поставив п. Нестор Фрундза внесок, щоб висказати нашим щирим руским послам подяку за їх невтомиму працю в соїмі для добра руского народу, котрий внесок прийняли всі одногласно з одушевленем і неперестанними оплесками. Збори закінчено піснями „Ще не вмерла Україна“ і „Не пора“.

*Михайло Гальчук, голова.*

Адвокат

**Др. ТЕОДОТ ГАЛІП**

відкрив і провадить

**адвокатску**

**канцелярію**

в Чернівцях, ул. божниці (Tempelgasse) 8.

Просимо присилати передплату за часопись!